

ΜΙΑ ΑΣΠΡΗ ΨΥΧΗ

ΑΝΑΜΝΗΣΙΣ

Εἰς τὸν Τάκη μου,
Ἡ θεία του

I

TΟ κεφάλι μου ἀκουμδισμένον εἰς τὸ χέρι μου σὲ μιὰ γωνιά τοῦ παραθύρου τῆς κάμαράς μου, περιτριγυρισμένη ἀπὸ τόσα ἀγαπημένα πράγματα τοῦ μυρωμένου καταφυγίου αὐτοῦ τῆς οἰκογενειακῆς μου ἐστίας, ρεμβάζω. Τὸ βλέμμα μου πλανᾶται ἔξω ἀπὸ τὰ τζάμια τὰ σκεπασμένα ἀπὸ ἀχλὺν, εἰς τὰ ὁποῖα γλυστρά μ' ἓνα ξηρὸν κρότον ἢ βροχή. "Ὅλα τὰ πράγματα εἰς τὴν φύσιν φαίνονται ὡς ἓνα δειρὸ σκεπασμένον ἀπὸ ὀμίχλην. Τὰ δένδρα ὑψώνουν τὴν ἀπελπισίαν τῶν γυμνῶν των κλάδων εἰς τὸν βαρὺν καὶ πελιδῶν οὐρανὸν τὸν σαβανωμένον ἐδῶ κ' ἐκεῖ ἀπὸ χιονισμένας λωρίδας νεφῶν. Ἡ θάλασσα ὠχρὰ καὶ ἔρημος ἀτελείωτη βυθίζεται πέραν εἰς τὸν βαθὺν ὀρίζοντα καὶ χάνεται κανεὶς δὲν ἠξεύρει ποῦ. Ἐνα πένθιμον καὶ φαιόχρουν φῶς μὲ ἓνα μεγάλο ρῖγος, λές πῶς περιμένει εἰς τὸ βάθος τ' οὐρανοῦ ν' ἀνεβῆ σιγά-σιγά ἢ νύκτα, ἐνῶ ὁ καπνὸς ἐξέρχεται εἰς μακρὰς μαύρας ταινίας ἀπὸ τὰς στέγας τῶν οἰκιῶν, αἱ ὁποῖαι μέσα ἀπὸ τοὺς σκελετοὺς τῶν δένδρων προβάλλουν ὡς ἄσπρα λευκὰ στίγματα. Γύρω ὁ κύκλος τῶν ὀρέων διαγράφει εἰς τὸ ἀμαυρὸν φῶς τοὺς σκοσκοτεινοὺς ὄγκους των μὲ τὸ ἰόχρουν καὶ μὲ τὸ βαθὺ κυανοῦν χρῶμα. Ἡ νάρκη τοῦ χειμῶνος περιβάλλει τὰ πάντα. Καὶ τὴν ράθυμον σιωπὴν του, διακόπτει μόλις ποῦ καὶ ποῦ ἓνα σφύριγμα ἀνέμου, ὃ ὁποῖος στροβιλιζὼν κροτεῖ μία στιγμή εἰς τὰ παραθυρόφυλλα. Ἡ μόνη παρηγορητικὴ νότα εἰς τὴν ἐσχίζουσαν αὐτὴν μελαγχολίαν, εἶναι ἡ φωτιά, ἡ ὁποία φαιδρὰ σπινθηρίζει εἰς τὴν θερμάστραν μου καὶ μιὰ ὄσπρη χειμωνιάτικη τριανταφυλλιά, τὴν ὁποῖαν ἐξέχασεν ἔως τώρα ὁ χειμῶν καὶ ἡ ὁποῖα φρίσσουσα ἀπλώνει τὴν χιονισμένην ἀγ-

κάλην τῶν λευκῶν της ρόδων εἰς τοῦ καιροῦ τὴν σκληρὰν ἀναληψίαν, ἐπάνω εἰς μίαν σανίδα ἐμπρὸς εἰς τὸ παράθυρόν μου. Ἐξαφνα, εἰς ἓνα φύσημα πειθὶ ἰσχυρὸ καὶ παρατεταμένο τοῦ ἀνέμου, ἡ τριανταφυλλιά μου ἢ ἀγαπημένη ἐφυλλορρόησεν ὅλη σὲ μιά στιγμή. Τὰ ὀλόλευκα πέταλα ἐτινάχθησαν βουδά, ἐπέταξαν γύρω γιὰ μιά στιγμή σὰν ἄσπρες πεταλοῦδες. Καὶ καθὼς ῥάθυμος, ὡς τὴν φύσιν, ἢ ψυχὴ μου ἔτρεχεν ἠδέως καὶ ἀνέβαινεν ὀπίσω εἰς τὸν δρόμον τῶν ἀναμνήσεων, τὸ ξεφύλλισμα τῶν πετάλων ποῦ ὠμοιάζαν σὰν ἄσπρες ψυχές, μοῦ θυμίζει ἓνα ἄλλο ξεφύλλισμα μιᾶς ἀληθινῆς λευκῆς πεταλούδας. Μιά πεταλούδα ποῦ μέσα σ' ἓνα ἄσπρο κουτάκι τυλιγμένη σὲ ρόζ ἀρωματισμένη βάτα, δίπλα σ' ἓνα ξερὸ μπουκέτο ἀπὸ ὀλίγα ἀνθη μαραμμένα, κάτω ἀπὸ μιά φωτογραφία, πολυαγαπημένη φωτογραφία παιδιοῦ, ποῦ στολίζει τὸ γραφεῖόν μου, μὲ τὰ ἀσημένια καὶ χιονισμένα της πτερὰ ἀνοικτά, κοίτεται νεκρά. Εἶνε ἐναποτεθειμένη ἐπὶ μῆνας ἐκεῖ. Μὲ τὸ πρῶτον φθινοπωρινὸν φύσημα ἐπέθανε, ἐνῶ ἔπερνε τὸ πέταγμά της εἰς τὸ δωμάτιόν μου.

Ἡξεύρετε τὰς λευκάς αὐτάς ψυχάς, αἱ ὁποῖαι ὡς σημαῖται τοῦ θέρους κατὰ τὰς φωτεινάς ἡμέρας τὰς γεμάτας ἥλιον καὶ ζωὴν, λεπταὶ καὶ εὐθραυστοὶ πετοῦν ἀφρόντιδες εἰς τοὺς κήπους καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς; Ἐσκέφθητε ποτὲ ἀπὸ ποῦ ἔρχονται καὶ ποῦ πηγαίνουν τὰ φαιδρὰ αὐτὰ καὶ ἄσπρα ἰπτάμενα ἀνθη; Καὶ ἀφοῦ ξεδιπλώνω σήμεροῦ τὴν σωρὸν τῶν ὠραίων ἀναμνήσεων ποῦ κοιμῶνται σπαρμένοι μέσα εἰς τὴν καρδίαν μου, νὰ σὰς ἴω τὴν ἱστορίαν τῆς πεθαμμένης μου λευκῆς ψυχῆς.

II

Πῶς περνᾶ καὶ ἀλλάζει ὁ καιρὸς! Δὲν εἶναι ἢ ὀλίγοι μῆνες ἀπὸ τότε... Ὁ ἄνεμος ἔπνεε δροσερὸς καὶ ζωογόνος. Ὁ οὐρανὸς ἐγέλα κυανοῦς. Χίλια ἀρώματα ἀνέβαιναν ἀπὸ τοὺς ποικιλομόρφους καὶ χιλιοχρῶμους κάλυκας τῶν ἀνθῶν τὰ ὁποῖα ἀνοιξιάτικον ποίημα ἤνθιζαν εἰς τὸν κήπον μας... Ἀπειρία ἄσπρες πεταλοῦδες ἐπηγαينوήρχοντο, ἐπετοῦσαν, ἐστροβίλιζαν μ' ἓνα βόμβον φαιδρὸν, γεμάτον δροσιὰ καὶ ζωὴν, σὰν ἄσπρα πέταλα λουλουδιῶν, σὰν νιφάδες ἄσπιλες χιόνος. Ἐνα ξανθὸ μικρὸ παιδί μαζί μου εἰς τὸν κήπον παρῆ κολούθει μαγευμένο τὸ συνεχὲς καὶ φαιδρὸ πέταγμα. «Γιὰ λὲς σίτσα πεταοῦδες! Ἄ! Ἄ! πεταοῦδες!» Μὲ τί τρελὴ εὐθυμία ἔτρεχε πίσω τοὺς νὰ τὰς συλλάβῃ καὶ πῶς ἐφώναζε!

—«Λουλούζια εἶνε ἢ πεταοῦδες σίτσα ;» Καί σάν τοῦ ἔλεγα: Λουλούδια σάν κ' ἐσένα μυρωμένη ἀγάπη μου!—«Εἶμαι κ' ἐγὼ πεταοῦδα σίτσα ; Πετάει καί ὁ Τάκης ;» μ' ἐρωτοῦσε. Καί ἄπλωνε τὰ ὀλόδροσα χεράκια του καί τὰ ἐτίναξε σάν πτέρυγας, μιμούμενον τὸ πέταγμα τῶν πτερωτῶν ἐντόμων. Καί γέλοια καί φωνές καί χαρά καί θωπεῖται καί φιλήματα ἀντηχοῦσαν εἰς τὸ ὀλόχαρο καί ὀλοζώντανο τότε σπίτι μας, εἰς τὸ ὁποῖον ἠνοίγοντο τὰ δύο ἔτη τοῦ μικροῦ αὐτοῦ ἀγγέλου, ὑγιᾶ, εὐθυμα, μυρωμένα καί ψάλλοντα, ὡς εἰς κῆπος γεμάτος πτηνά καί ἄνθη.

Ἦν λατρευτὴ ἐποχὴ θελγήτρων σπανίων, θελγήτρων μητρότητας, ἔστω καί θετῆς! Ἦν τὰ φιλήματα καί αἱ θωπεῖται τοῦ ξένου μου παιδιοῦ! Ἦν τὰ σφιγξίματα τοῦ λαιμοῦ μου μὲ τὰ παχουλά μπρατσάκια του! Τὰ ματάκια του τὰ ἔξυπνα, ποῦ ἐλαμποκοποῦσαν εἰς τὸ ἀγγελοκάμωτο προσωπάκι, μὲ τὰ ὀλόδροσα λακκάκια! Ἦν ἡ γεμάτη ἄσματα φωνίτσα του μὲ τὰ γλυκὰ ψελλίσματα. Τὰ κελαδήματά του, ὁ θόρυβος, τὰ βήματα ποῦ ἐγέμιζαν χαρὰ τὸ σπίτι μας! Μία νέα ζωὴ ἔψαλλε μέσα μου εἰς τὴν παρουσίαν του! Ὅποῖον ἄρωμα καί θέλητρον δὲν ἐχύθη εἰς τὸν οἶκόν μου τὸ θέρος αὐτὸ ποῦ τὸ ἐκάλλυνεν ἡ λατρευτὴ του ὑπαρξίς! Ἡ ὑπαρξίς του μὲ ἐκυβέρνα καί ἡ ζωὴ του ὑφαίνετο θαρρεῖς ἀπὸ τὴν ἰδικήν μου τὴν ζωὴν. Πῶς παρήρχοντο αἱ ὠραὶ ἀπαρατήρητοι, νὰ τὸ βλέπω νὰ κοιμᾶται καθισμένο εἰς τοὺς πόδας τῆς κλίνης του, νὰ τὸ κρατῶ εἰς τὰ γόνατά μου, νὰ τὸ περιποιῶμαι, νὰ τὸ στολίζω, νὰ τὸ διασκεδάζω..

Τὸ θέρος αὐτὸ ὑπῆρξεν ὁ καλλίτερος σταθμὸς τῆς ζωῆς μου. Καί τόσον εἶναι λεπτόν, μαγικόν, θαυμάσιον τὸ αἶσθημα αὐτὸ τῆς θετῆς μητρότητας ποῦ ἐγέννησε τὸ παιδί τῆς ἀδελφῆς μου εἰς τὴν ψυχὴν μου, ὥστε δὲν θέλω πειὰ νὰ τὸ ἐγγίσω μὲ λέξεις, διότι φοβοῦμαι μὴ θρυμματισθῆ εἰς κόνιν...

Ἀλλὰ ἐξέχασα τὴν μικρὰν ἄσπρην πεταλοῦδα.

Ἐνα πρωὶ ποῦ εἶχα τὸ μικρὸ μου ἀνεβασμένο σὲ μιά κάρεκλα, μέσα ἀπὸ τὸ παράθυρο τῆς κάμαράς μου καί τοῦ ἐκτένιζα τὰ κατσαρά καί ξανθὰ μαλλάκιας του, ἐνῶ μιά γραμμὴ χρυσοῦ ἡλίου τὰ ἐθώπευε καί τὰ ἐφώτιζε μὲ ἓνα σέλας εὐτυχίας, μιά λευκὴ ψυχὴ, ἀπὸ αὐτὲς ποῦ ἐπετοῦσαν εἰς τὸν κῆπον, ἀνέθηκε σιγά-σιγά, ἐπέρασεν ἀπὸ τῆς γλάστρας τοῦ παραθύρου, ἐρρόφησεν ἀπὸ τὸ ἄρωμα τῶν ἀνθῶν τῆς ὀλίγον καί ἦλθε καί ἐσταμάτησε μιά στιγμὴ εἰς τὸ λατρευτὸ κεφάλι σάν νὰ ἐναπέθετε ἓνα τρυφερὸ φίλημα καί μετὰ ἓνα

πέταμα ταχὺ γύρω εἰς τὸ δωμάτιον, ἐτίναξε τὰ πτερὰ καὶ ἐξηφανίσθη ἔξω εἰς τὸν αἰθέρα. Ἐκτοτε κάθε πρωὶ συνέβαινε τὸ ἴδιον. Ἡ ἴδια πεταλοῦδα, τὴν ὁποῖαν κατώρθωσα ν' ἀναγνωρίζω ἀπὸ τὸ μελανὸν στίγμα εἰς τὴν μίαν μόνον τῶν πτερύγων, ἀνέβαινε κάθε ἡμέρα ἀπὸ τὸ παράθυρό μου καὶ μ' ἓνα εὐκαμπτον πέταγμα, μ' ἓνα ρυθμικὸν ρίγημα τῶν ἀργυρῶν πτερῶν, ἤρχετο καὶ ἐκάθητο ὀλίγον εἰς τὸ ξανθὸν κεφαλάκι τοῦ ἀγαπημένου μου παιδιοῦ. «Ἡ πεταλούλα μου σίτσα» ἐφώναζε καὶ ἐκτύπα μὲ χαρὰν τὰς μικρὰς του χεῖρας καὶ τοὺς πόδας! Ποσάκις δὲν ἐπέμεινε νὰ τοῦ τὴν συλλάβω... Ἄλλ' ἐγὼ ἀπὸ κάποιαν δεισιδαιμονίαν δὲν ἠθέλησα νὰ τὸ κάμω ποτέ! ὦ, πῶς μὲ συνεκίνει καὶ πῶς τὴν ἀγαποῦσα τὴν πεταλοῦδα μὲ τὸ ἓνα μόνον μαῦρον στίγμα! Τὴν πεταλούδα τοῦ μικροῦ μου! Καὶ πῶς ἐπερίμενα τὸ πέταγμαί της ἀπὸ τὸ παράθυρον ἀνυπομόνως κάθε πρωῖαν...

III

Τώρα καθὼς εἰς τὴν φύσιν ἢ ἀχλὺς κάθεται καὶ εἰς τὴν ψυχὴν μου. Ἡ τύχη μᾶς ἐχώρισε. Καὶ πόσον ἠχεῖ ἀκόμη πένθος ὁ χωρισμὸς ἐντὸς μου. Τί θλίψιν ἀφήκεν εἰς τὴν καρδίαν μου ἢ ἀναχώρησις τοῦ παιδιοῦ μου τὸ ὁποῖον ἔφυγε ἀπὸ κοντά μου πρὸς τὴν ζωὴν καὶ τὸ μέλλον ἀκολουθοῦν τοὺς γονεῖς του εἰς τὴν ξένην!

Μὲ τί ξέσχιμα καὶ τί σποραγμὸν δὲν εἶδα νὰ στρέφεται καὶ νὰ ἐξαφανίζεται ὀλόμαυρον πέραν εἰς τὸν ὀρίζοντα τὸ πλοῖον ποῦ τὸ ἔπερνε μακρὰν. Τί δάκρυα καὶ τί πόνος δὲν μὲ συνεκλόνησε δίπλα εἰς τὸ χῦμι. Καὶ πῶς ἐπέστρεψα συντετριμμένη καὶ μὲ τί ἀπελπισίαν δὲν ἐκλείσθην εἰς τὸ δωμάτιόν μου, τὸ ὁποῖον δὲν ἀνεζωογόουν καὶ δὲν ἐγέμιζαν πλέον τὰ γέλοια καὶ ἡ εὐθυμία τοῦ ποθητοῦ μου μικροῦ. Πόσας ὥρας παρέμεινα εἰς τὴν κατάπτωσιν καὶ τὴν ἀδράνειαν ποῦ ἤμην βυθισμένη δὲν ἐνθυμοῦμαι πλέον. Ἐξαφνα ἓνας βόμβος γνωστὸς μὲ ἀπέσπασεν ὀπὸ τὴν θλιβεράν νάρκην μου. Τρομαγμένη ἀπὸ τὴν σιωπὴν καὶ μοναξιάν, φρίσσουσα, πετᾶ, πετᾶ γύρω μου ἢ πεταλοῦδα τοῦ παιδιοῦ μου ἀδιάκοπα. Περιέρχεται πολλακίς τὸ δωμάτιόν, φθάνει εἰς ὄλας τὰς γωνίας. Ἀλλὰ μάτην δὲν εὐρίσκει τὴν ζωὴν καὶ τὴν χαρὰν τῆς ἄλλοτε. Σταματᾶ ἐκπληκτος μίαν στιγμὴν, ἔπειτα μὲ ἓνα βραδὺ πέταγμα σὰν κάτι τὸ περίλυπον νὰ πλανᾶται εἰς τὰς πτέρυγὰς της, ἔρχεται πλησίον μου, στρέφει περίε

μου και επί τέλους με δύο πειό ταχέα και δυνατώτερα φτερουγίσματα πέφτει εις τὰ πόδια μου ακίνητος. Ἦτο νεκρά. Ὅπως τὴν καρδίαν μου δὲν τὴν ἐζωογονεῖ και αὐτὴν πλέον, ἢ παρουσία τοῦ μικροῦ παιδιοῦ μας.

Με δάκρυα τὴν συνέλεξα εὐλαβῶς και τὴν ἐφίλησα με στοργὴν εις τῆς ἀραχνένιες φτεροῦγες. Ἐκτοτε κοίτεται τυλιγμένη μέσα εις τὸ βαμβακένιο κρεβάτακι τῆς, κάτω ἀπὸ τὴν πολυαγαπημένην φωτογραφίαν, δίπλα εις τὰ ἄνθη τὰ ὁποῖα εις τῆς γλάστρες εἶχε μαράνει και αὐτὰ τὴν ἰδίαν ἡμέραν, ἢ πνοή ἢ παγερά τοῦ φθινοπώρου.

Εἶνε τὰ μόνα ἐνθύμια, τὰ ὁποῖα με παρηγοροῦν εις τὴν μελαγχολίαν μου και τὴν ἐγκατάλειψιν μου, διὰ τὴν ἀπουσίαν τοῦ Τάχῃ μου.

IV

Τώρα περιτριγυρισμένη ἀπὸ τὰ ἀγαπημένα πράγματα τοῦ δωματίου μου, τοῦ μυρωμένου αὐτοῦ καταφυγίου τῆς οἰκογενειακῆς μου ζωῆς, ἐνῶ ἢ φωτιά τρίζει εις τὴν ἐστίαν και ἢ φύσις κλαίει ἔξω ὑπὸ τὸν χειμῶνα, πόσας εὐχὰς δὲν ἀναπέμπει ἢ ψυχὴ μου διὰ τὸ παιδί τῆς ἀγαπημένης μου ἀδελφῆς. Καὶ ἀνερωτῶμαι με ἀγωνίαν ἂν θὰ τὸ ἐπανίδω, ἐνῶ αὐτὸ ἀναδαίνει πρὸς τὸ μέλλον, ἐνῶ ἐγὼ κατέρχομαι εις τὴν κλίμακα τῆς ζωῆς, και δὲν μπορῶ ν' ἀποφύγω ἓνα νυγμὸν κακῆς ζηλοτυπίας, με ὄλην τὴν ἀγάπην μου πρὸς αὐτοὺς, κατὰ τῶν γονέων, οἱ ὁποῖοι συναπέφεραν ὅλα τὰ φιλήματα, ὄλην τὴν εὐτυχίαν και ὄλην τὴν χαρὰν ποῦ ἐσκορπίζε γύρω μου ὁ μικρὸς τους ἄγγελος!

Φάληρον

ΕΛΕΝΗ ΠΟΛΙΤΑΚΗ

Ἄκαταμάχητος δικαιολογία

- Ἐν τῷ πλημμελειοδικεῖῳ. Ὁ πρόεδρος πρὸς τὴν κατηγορουμένην :
- Κυρία, κατηγορεῖσθε ὅτι ἐχύσατε ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἐνάγοντος λεκάνην πλήρη βρωμερῶν ὑγρῶν.
 - Κατὰ λάθος, κύριε πρόεδρε· μοῦ φάνηκε πῶς ἦταν ὁ ἄνδρας μου.